

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

II. Riculfus ex Hispania in Gallias hanc Collectionem detulit. Isidoro Hispalensi tributa, Hincmari ætate. Quare non affigenda, ut fit vulgò, Isidoro Mercatori. Qui peccator dicitur in aliis ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

epistola tribuuntur, duobus & tribus seculis Codicis Theodosiani editionem præceserint. His argumentis victus Ill. Bellarminus has epistolas *indubitatas*, inquit, esse affirmare non audeam. Sed apertioribus verbis Illust. Baronius eas ab iis auctoribus, quibus tribui solent, data opera abdicavit:

Baron. ad an. 865. f. 2.

Ex multis eas reddi suspectas epistolas, que dicta sunt secundo Annalium tomo, dum singulis mentio facta est, satis est demonstratum; simulque offensum, illis non indigere Romanam Ecclesiam, ut si falsitatis arguantur, suis ipsa destituatur iuribus & privilegiis; cum etsi illis careat, ex legitimis germanisque aliorum Pontificum epistolis Decretalibus satis superque corroborata consistat. Ceterum quod excerpta ex illis capita à Benedicto Levita primum, ut canonibus consentientia, probata essent, ut ipse testatur, auctoritate Romanorum Pontificum, quod & à posterioribus factum est collectoribus, eadem usu potius recipi contigerunt, quam constanti ipsorum firmitate. Bellarmini & Baronij auctoritate fultis liberum erit venerandos Pontificum veterum titulos epistolis illis detrudere; præsertim cum eruditissimi viri industria ab aliquot annis eò processerit, ut sententiæ & verba ipsa, ex quibus epistola contexta sunt, à quibus auctoribus petita sint accuratissimè demonstraverit. Cui tamen in eo suffragari non possum, quòd atrocioribus verbis epistolas dilacerat: quas è sententiis & verbis legum, canonum antiquorum, & sanctorum patrum qui quarto & quinto seculo floruerunt, si pauca demas, concinnatas esse constat.

David Blondellus in Pseudo Isidoro, editio an. 1728.

Epistola ille suspexit non extant in veteri codice MS. Ecclesie Prebenensis, que Isidori collectio continetur.

Hincmarus in Opusc. c. 24.

Hincmarus ep. 7. c. 12. Isidorus Hispaniensis Episcopus collegit cum epistola Romana sedis Pontificum à S. Clemente usque ad B. Gregorium.

II. Hanc verò epistolarum & canonum Collectionem Riculfo Episcopo Moguntino debemus, qui eam ex Hispania allatam penes se habuit, & Gallis communicavit, teste Hincmaro: *De libro collectarum epistolarum ab Isidoro, quem de Hispania allatum Riculfo Episcopo Moguntino, in huiusmodi, sicut & in Capitulis regis studiosus, obtinuit, & istas regiones ex illo replevi fecit. Quisquis auctor hujus Collectionis fuerit, illustri nomine Isidori Hispaniensis eam commendare voluit. Eo enim nomine insigniebatur temporibus Hincmari, id est, anno octingentesimo septuagesimo. Quare non assentimur viris doctis, qui manuscriptos codices secuti, Isidorum Mercatorem Collectionis auctorem faciunt. Etenim etsi fateamur in quibusdam codicibus eam lectionem extrare, in plerisque tamen & melioris notæ libris compilerator iste, Isidorus peccator dicitur. unde manavit, vitio amanuensium, Mercatoris dictio. Peccatoris autem appellatio inde fluxit, quòd Episcopis quibusdam solenne fuerit in Conciliis peccatores*

seipso inscribere, quemadmodum videre est in Concilio Turonensi primo, in Parisiensi tertio, in Turonensi secundo, & in Marisconensi primo. Qua ratione & apud Græcos Episcopi ἀμαρτωλοὶ vocari amabant. Certum quidem est & omnino indubitatum ex sententia Illustrissimi Cardinalis Baronij, sordes verborum, quæ aliquoties in illa Collectione occurrunt, in Isidoro Hispanensem laudatissimum & eruditissimum virum non esse rejiciendas: qui etsi in Originum libris aliquando lapsus fuerit, variæ tamen & reconditæ lectionis specimen præbet, unde antiquariorum studia maxime juvantur. Inde autem colligitur Isidoro Hispanensi non esse tribuendam istam Collectionem, quia & Concilij Toletani undecimi habiti anno DCLXXV. & Concilij sexti coacti anno DCLXXXI. meminuit, quadraginta & amplius annis post obitum Isidori, qui accidit anno DCCXXVI. ut docet Redemptus Diaconus in ejus vita. Imò verò & Gregorij II. & III. & Zachariæ Summorum Pontificum, qui post annum septingentesimum vixerunt, epistolas auctor ille Collectioni suæ inseruit. Si fides habenda esset Chronico Iuliani Tolertani à viro clariss. Laurentio Ramirefio Parisiensi edito, non laborandum esset de Collectionis auctore. Etenim juxta Chronici illius fidem, Isidorus Mercator Episcopus Setubensis ope monachi cujusdam compilationis operam dedisse dicitur, & obiisse anno octingentesimo quinto. Verum quia Chronicum illud apud eruditos viros suspicione non caret, satius est Hincmari testimonio hæere, qui non Mercatoris Setubensis Episcopo, sed Isidoro Hispanensi, ætate sua, collectionem tributam fuisse testatur.

III. Riculfo autem, à quo publicaram fuisse docet Hincmarus, Ecclesiam Moguntiacam tenuit ab anno DCCXXXVII. usque ad annum DCCXIV. & sedem apostolicam devotè coluit; ut testis est auctor Præfationis ad Benedicti Levitæ Collectionem. Quod fortasse illi epistolarum interpolandarum desiderium iniecit, ut labantem Romanæ Ecclesie auctoritatem in Galliis restauraret. Sanè post tempora Riculfi, sententiæ aliquot selectæ ex suppositiis epistolis à Gallicanis Episcopis in canones suos transcriptæ sunt. In Concilio Aquisgranensi habito anno DCCCXXXVI. quæ de unctione olei infirmorum seu chrismate ab Episcopis quotannis consecrando in cæna Domini decernuntur juxta statuta Decretalium, è secunda epistola Fabiani hausta sunt, etsi tacito Fabiani nomine. Ceterum frequentissimè ab Episcopis lau-

Baron. ad an. 865. f. 2.

V. Isidorus lib. 1. cap. 20.

1. 4. c. 1. Isidorus lib. 1. cap. 20.

Conc. Aquisgran. parte 1. cap. 6.